

وہزارهتی ناوخۆ

ژماره: ۱۹۹۳۱ له ۲۰۱۸/۱۲/۱۸

پالپشت به و دهسه لاتهی پیمان دراوه له یاسای وەزارهتی ناوخۆ ژماره (۶) ی سالی ۲۰۰۹ ، بریارماندا به ده رچواندنی ئەم رینماییه:

رینمایي ژماره (۴) ی سالی ۲۰۱۸

رینمایي رینکخستنی کاری بهشی سهنته رهکانی راپوژکاری خیزانی له بهرپوه بهرایه تیهکانی بهرهنگار بوونه وهی توندوتیژی دژی ئافرهتان

پیناسهکان

ماده (۱):

مه بهست له م زاراوانهی لای خواره وه ئەو واتایانه یه که له بهرام بهریان دیاری کراوه بۆ مه بهستی جیبه جی کردنی ئەم رینماییه:

- ۱- وەزارهت: وەزارهتی ناوخۆی حکومهتی ههریمی کوردستان.
- ۲- بهرپوه بهرایه تی: بهرپوه بهرایه تیهکانی بهرهنگار بوونه وهی توندوتیژی له دژی ئافرهتان له (ههولیر - سلیمانی - دهۆک - گهرمیان - راپه رین - سۆران).
- ۳- بهشی سهنته ری راپوژکاری خیزانی: ئەو سهنته ره یه که له بهرپوه بهرایه تیهکانی بهرهنگار بوونه وهی توندوتیژی له دژی ئافرهتان دادمه زرین و پیکهاته ی گارکپری له سه ر ئاستی بهش ده بییت و ده لکیندرین به بهرپوه بهرایه تیهکانی بهرهنگار بوونه وهی توندوتیژی له دژی ئافرهتان له سنوری کارگپری خۆیان.
- ۴- فه رمانبه ر: ئەو فه رمانبه رانه ی له سه ر پاژه ی شارستانی میلاکی حکومهتی ههریمی کوردستان به شیوه یه کی هه میشه یی دامه زراون.
- ۵- شاره زان: ئەو که سه یه که پسپۆره له بواری (یاسایی یان ده رونه ناسی یان کومه لناسی) و هه لگری بره وانمه ی به کالوریوس و شاره زایی له بواری خۆیدا هه یه و کارکردنی بۆ ماوه یه ک له (۱۰) سال که متر نه بییت .
- ۶- خزمه تگوزاری: خزمه تگوزاری یاسایی، ده روونی، کومه لایه تی، ئایینی ، ته ندروستی ، هوشیاری که بهشی سهنته رهکانی راپوژکاری خیزانی پیکه شکی ده که ن به و هاو لاتیانه ی سه ردانیان ده که ن.
- ۷- لپژنه ی ئاشته وایی: ئەو لپژنه یه یه که له بهشی سهنته رهکانی راپوژکاری خیزانی پیک ده هینرین به مه بهستی کارکردن بۆ ئەنجامدانی ئاشته وایی له نیوان ئەو لایه نانه ی به پپی ماده ی (۵) له یاسای بهرهنگار بوونه وهی توندوتیژی خیزانی ژماره (۸) ی سالی (۲۰۱۱) له لایه ن دادگاگان ئاراسته یان ده کریت .

ماددہ (۲):

مہ بہ ست لہ دەرچواندنی ئەم رپنماییه رپکخستنەوہی کاری بەشی سەنتەرەکانی رپاویژکاری خیزانی کە پيش دەرچوونی ئەم رپنماییه هینراوہ تنە کایەوہ و بۆ کارکردنی زیاتری رپۆلیان و چالا کردنی زیاتری ئەو خزمەتگوزاریانە ی پيشکەش بە هاوڵاتیان دەرکړت لہم بەشی سەنتەرانہ و هەولدان بۆ چارەسەرکردنی ئەو کەیسانە ی لە لایەن دادگاکانەوہ ئاراستە دەرکړن بە مەبەستی ئەنجامدانی ئاشتەوایی لە نیوان لایەنەکان و هوشیارکردنەوہیان لە بارە ی نەرینی دیاردە ی توندوتیژی .

ماددہ (۳):

بەشی سەنتەری رپاویژکاری خیزانی لہم هۆبانە ی لای خوارەوہ پیک دیت:

یە کەم: هۆبە ی خزمەتگوزاری یاسایی ، دەرروونی ، کومە لایەتی:

کاری ئەم هۆبە یه پيشکەشکردنی رپاویژکاری خیزانی دەبیت لەرپووی (یاسایی ، دەرروونی ، کومە لایەتی) بەو کەسانە ی بە ئارەزوومەندانە داوای رپاویژکار دەرکەن ، هەر وہا ئەو حالەتانە ی لە لایەن هیلگی گەرمی بەرپوہ بەرایەتی وەر دەرگرتی و رپهوانە ی بەشی سەنتەر دەرکړت.

دووہم: هۆبە ی لیژنە ی ئاشتەوایی:

۱- ئەرکی ئەم هۆبە یه وەرگرتنی ئەو کەیسانە یه کە لە لایەن دادگاکان رپهوانە ی بەشی سەنتەرەکان دەرکړن و رپکخستننی کاروبارەکان و وەلامدانەوہیان بە مەبەستی ئەنجامدانی ئاشتەوایی لە نیوانیان .

۲- لیژنە یه یان زیاتر پیک دەهینریت لە (۳) شارەزا لە بواری (یاسایی، دەرروونی، کومە لایەتی ، کاری کومە لایەتی) کە هەلگری برپوانامە ی بکلوریوس بن و باشتر وایە لە مامۆستایانی زانکۆ بن.

۳- چارەسەرکردنی ئەو کیشانە ی لە لایەن هوبە ی خزمەتگوزاری یاسایی و دەرروونی و کومە لایەتی رپهوانە دەرکړت کە لایەنە ناکوکەکان ئارەزووی تۆمارکردنی سکالا ناکەن و بە ئارەزوومەندانە داوای رپاویژ دەرکەن بۆ چارەسەرکردنی کیشە کەیان.

۴- چارەسەرکردنی ئەو کیشانە ی لەرپنگای هیلگی گەرم رپهوانە ی بەشی سەنتەر دەرکړن.

۵- نابیت ئەفسەر یان فەرمانبەرانە ی بەرپوہ بەرایەتی بەرنگار بوونەوہی توندوتیژی دژی ئافرەتان ئەندام بن لە لیژنە ی ئاشتەوایی جگە لەو فەرمانبەرانە ی کە پلە ی شارەزایان هە یه.

سپپه م: هۆبە ی خزمەتگوزاری هۆشیاری:

۱- ئەرکی ئەم هۆبە یه هۆشیارکردنەوہی ئەو لایەنانە یه کە سەردانی بەشی سەنتەر دەرکەن بە مەبەستی چارەسەرکردنی کیشە کەیان یان وەرگرتنی رپاویژکار.

۲- هۆشیارکردنەوہی ئەو کەسانە ی سەردانی بەشی سەنتەر دەرکەن لەرپووی (یاسایی، دەرروونی، کومە لایەتی) دەگرتنەوہ، لەرپنگای دابەشکردنی کتیب یان نامیلکە یان پۆستەر یان برۆشور یان بەشیوہی هۆشیارکردنەوہی راستەو خۆ .

چوارہم: ھۆبەى کارگىرى:

ئەركى ئەم ھۆبەى ھەرگرتنى نووسراوھكان و ئامادەكردن و چاپكردنى نووسراوھكانى بەشى سەنتەرى راوئىژكارى دەبىت بەپىي ئەو دەسەلاتانەى لەم رېنمايىھە دىارى كراوھ.

ماددە (۴):

يەكەم: بەشى سەنتەرى راوئىژكارى خىزانى لەلايەن فەرمانبەرىك يان ئەفسەرىك لە پلەى نەقىب كەمتر نەبى بەرپۆھدەبىرئىت كەھەلگىرى بروانامەى بكالۆرىوس كەمتر نەبىت لەبوارەكانى (ياسا يان دەرونناسى يان كۆمەلناسى) و راژەى لە (۵) سال كەمتر نەبىت لەبوارى خۆيدا.

دووم: ھۆبەكان بەشى سەنتەرهكان لەلايەن فەرمانبەرىك بەرپۆھدەبىرئىت ھەلگىرى بروانامەى بكالۆرىوس كەمتر نەبىت لەبوارەكانى (ياسا يان دەرونناسى يان كۆمەلناسى) و راژەى لە (۳) سال كەمتر نەبىت لەبوارى خۆيدا ، جگە لە ھۆبەى كارگىرى كەدەكرئىت لەلايەن فەرمانبەرىك بەرپۆھدەبىرئىت ھەلگىرى بروانامەى پەيمانگا/كارگىرى يان كۆمپىوتەر بىت .

سېئەم: لېئىرسراوى بەشى سەنتەر و بەرپرس و فەرمانبەر و كارمەندانى ھۆبەكانى دەرمالەى (پىشەى، مەترسى) بۆ خەرج دەكرئىت بەپىي پىسپۆرى بروانامەكانىان بەپىي رېنمايىھەكانى دارايى.

ماددە (۵):

كاررايىھەكانى كاركردنى لىژنەكانى ئاشتەوايى:

يەكەم: لىژنەى ئاشتەوايى لەبەشى سەنتەرى راوئىژكارى خىزانى بەفەرمانىكى كارگىرى پىك دەھىئىرئىت لەلايەن بەرپۆھدەبەرايەتى .

دووم: خشتەبەكى لەلايەن بەرپۆھدەبەرايەتى رېكدەخرئىت تىيدا ئەركى كاركردنى ئەندامانى لىژنەى ئاشتەوايى بەشپۆھى مانگانە رېكدەخرئىت.

سېئەم: نووسراوھكانى دادگا يان نوسىنگە يان بنكەكانى پۆلىس راستەوخۆ ئاراستەى بەشى سەنتەرى راوئىژكارى خىزانى/ ھۆبەى ئاشتەوايى دەكرئىت بەمەبەستى ئەنجامدانى كارى پىئوىست.

چوارەم: پىئوىستە لىژنەى ئاشتەوايى لەماوھى يەك ھەفتەدا لەگەيشتنى نووسراوھكان كارى پىئوىست ئەنجام بدات ولەماوھى (۱۵) رۆژدا راپورتى كۆتايى رەوانەى لايەنى داواكارى نووسراوھكان بكرئىتەوھ.

پىنچەم: ئەگەر لەماوھى (۱۵) رۆژدا راپۆرتەكە ئامادەنەكرا لىژنەكە ھەموو مافە دارايىھەكانى شارەزايى ئەو كەيسە لەدەست ئەدات.

شەشەم: فۆرمىكى تايبەت بەوھەرگرتنى كەيسەكانى ئارەزوومەندانە ئامادە دەكرئىت كەزانىارى ھەردوو لايەنى ناكۆكى تىدا تۆماردەكرئىت لەگەل بەلئىننامەبەك كە بە ئارەزوومەندانە داواى چارەسەركردنى كىشەكەيان دەكەن.

حوتہم: ئەو کەیسانە ی لەبەرگە ی (٦) ی سەرەووە ئاماژە ی بۆکراوە ئەوانەن کە لەماددە ی (٣) ی یاسا ی بنەماکانی دادگایی کردنی سزایی عیراقی ژمارە (٢٣) ی سالی (١٩٧١) هەموارکراو ئاماژەیان بۆ کراوە کە سکاڵاکردن مافی راستەوخۆی قوربانی یان نوینەری یاساییەتی (تاوانەکانی مافی تاییەت).

هه‌شته‌م: داتا بەیسیکی ئەلکترونی بۆبەشی سەنتەری راپوێژکاری خیزانی ئامادە دەکریت تیییدا هەموو ئەو خزمەتگوزارییانە ی پیشکەش بەلایەنە ناکۆکەکان کراوە وەك راپوێژ و راپورتی لیژنە ی ئاشتەوا یی یان چارەسەرکردنی کیشەکان و هەموو نوسراوەکانی پەییوەست بەم بابەتە جیگیر دەکریت.

مادده (٦):

لپرسراوی بەشی سەنتەری راپوێژکاری خیزانی ئەم دەسەلاتانە ی پێ ئەدریت:

یه‌که‌م: ناردن و وەرگرتنی نوسراو لە و بۆ دادگاگان ، بنکەکانی پۆلیس، نوسینگەکانی بەرەنگار بوونەو هە ی توندوتیژی لەدژی ئافرەتان لەسنوری خۆیان ، جگە لەنوسراوی داواکردنی کەیس لەبنکە ی دالەدان کە دەبیست بەواژووی بەرپۆهەری بەرپۆهەرایەتی بیت.

دووهم: ئاراستەکردنی نوسراو بۆ بنکەکانی تەندروستی لەسنوری خۆیان بۆ ئەو کەیسانە ی پپووستیان بەپیشکەشکردنی خزمەتگوزاری تەندروستی هەیه جگە لەو کەیسانە ی بنکەکانی دالەدان کە پپووستە بەواژووی بەرپۆهەری بەرپۆهەرایەتی بیت .

مادده (٧):

یه‌که‌م: بەشی سەنتەرەکانی راپوێژکاری خیزانی دەتوانن لەبواری کاری خۆیاندا هەماهەنگی بکەن لەگەڵ رپکخراوە نیودەوڵەتی و ناوخۆییەکان و (UN) لەژیرچاودییری و بە ئاگاداری بەرپۆهەری بەرپۆهەرایەتی.

مادده (٨):

یه‌که‌م: دەبیست ئەندامانی لیژنەکانی ئاشتەوا یی ناسنامە ی شارەزایان هەبیست کە بەپپی یاسا و رپنماییه‌کان لەسەرۆکایەتی دادگاگان تپهه‌لچوونەو هە ناوچە ی تاییەتمەند دەردەچیت.

دووهم: بۆ هەر راپۆرتیک بری (٣٠,٠٠٠) سی هەزار دینار خەرچ دەکریت لە بودجە ی بەرپۆهەرایەتی وەك کرپی شارەزایی بۆ هەر کەیسیک.

مادده (٩):

یه‌که‌م: ئەم رپنماییه‌ لە رپژنامە ی وەقایعی کوردستان بلاودەکریتەو و لە (٢٠١٩/١/١) کاری پێ دەکریت.

دووهم: کار بە هیچ نووسراو و رپنماییک تری ناکریت لەدوا ی بەرکاربوونی ئەم رپنماییه .

کریم سنجاری

وہزیری ناوخۆ